

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 922

van **MERCINA CLAESEN**

datum: 19 juni 2025

aan **CAROLINE GENNEZ**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

Gemeenschapsinstellingen - Inzet moslimconsulenten

Uit het jaarverslag van de Commissie van Toezicht voor Jeugdinstellingen (CVTJ) blijkt dat er moslimconsulenten in de gemeenschapsinstellingen worden ingezet. Deze consulenten zijn actief aanwezig op alle campussen van de gemeenschapsinstellingen, zoals De Grubbe, De Zande (Beernem en Ruiselede) en De Kempen (Mol).

Moslimconsulenten hebben als primaire taak het bieden van morele en religieuze begeleiding aan jongeren met een islamitische achtergrond. Ze organiseren erediensten en religieuze vieringen, voeren individuele gesprekken en ondersteunen bij persoonlijke of levensbeschouwelijke vragen. Binnen de context van gemeenschapsinstellingen ligt bovendien de nadruk op het ondersteunen van de identiteit en religieuze beleving van islamitische jongeren, het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van re-integratie.

1. Wat is hun precieze rol binnen het pedagogische of zorgkader, en hoe wordt levensbeschouwelijke ondersteuning in het algemeen georganiseerd binnen de gemeenschapsinstellingen?
 - a) Gedurende hun verblijf in de gemeenschapsinstellingen hebben geplaatste jongeren de mogelijkheid om hun godsdienst te beleven. Het recht op levensbeschouwing is immers opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (art. 18), Artikel 20 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind stipuleert daarenboven dat men op gepaste wijze rekening moet houden met de etnische, godsdienstige en culturele achtergrond van het kind. De gemeenschapsinstellingen hebben bijgevolg een aantal levensbeschouwelijke consulenten die in groep of op individuele basis gebedsmomenten/gesprekken met de jongeren die hiervoor kiezen, voeren.
2. Hoeveel moslimconsulenten zijn momenteel actief binnen de verschillende Vlaamse gemeenschapsinstellingen? Graag een overzicht, opgesplitst per instelling.
 - a) Onderstaande tabel geeft het aantal religieuze consulenten per gemeenschapsinstelling weer.

	Aantal voltijdsequivalenten
De Grubbe	2x 0,20 VTE = 0,40 VTE
De Kempen	0,40 VTE
De Zande	0,60 VTE*

Vlaams detentiecentrum	0,20 VTE
------------------------	----------

* Vacature

3. Hoe vaak werd er een beroep gedaan op een moslimconsulent tijdens de laatste drie jaar? Graag een overzicht.
 - a) Deze vraag valt niet te beantwoorden. De levensbeschouwelijke consulenten zijn op gepaste tijden, meestal wekelijks, aanwezig. Jongeren kunnen er dan bijvoorbeeld voor kiezen een gesprek met hen aan te gaan of deel te nemen aan groepsmomenten of speciale activiteiten.
4. Welke criteria worden gehanteerd bij de selectie van deze moslimconsulenten? Welke screening vindt plaats om te verzekeren dat deze personen geen extremistische of radicale opvattingen verspreiden?
 - a) De aanstelling gebeurt conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2005 tot regeling van de aanstelling van de bedienaars der erediensten en moreel consulenten bij sommige diensten van de Vlaamse Overheid. De gemeenschapsinstellingen stellen aan het representatief orgaan van de betrokken eredienst de vraag om een bedienaar van de eredienst voor permanente of occasionele bijstandverlening aan te stellen. Voor een moslimconsulent is dat de Moslimexecutieve. Zij stellen de bedienaar aan en brengen de gemeenschapsinstellingen hiervan op de hoogte. Na ontvangst van de aanstellingsbrief, wordt er een brief opgemaakt voor de minister van bestuurszaken. Wanneer er een akkoord is van de minister, start de onboardingsprocedure.
5. Hoe verloopt het toezicht op de inhoud van de gesprekken en activiteiten die deze moslimconsulenten voeren met de jongeren? Worden die gesprekken gemonitord of geëvalueerd?
 - a) Gesprekken met religieuze consulenten worden niet gemonitord. Er vinden wel regelmatig gesprekken plaats tussen de religieuze consultant en de directie van de gemeenschapsinstelling of diens afgevaardigde.
6. Hoeveel bedraagt de jaarlijkse kostprijs voor de inzet van moslimconsulenten in onze gemeenschapsinstellingen? Graag een overzicht van de laatste drie jaar, opgesplitst per jaar.
 - a) Onderstaande tabel geeft de kostprijs van de inzet van moslimconsulenten in de gemeenschapsinstellingen weer vanaf medio 2024. Vanuit Opgroeien konden enkel de gegevens vanaf midden 2024 aangeleverd worden aangezien de betaling voorheen vanuit het departement Zorg gebeurde. De gegevens werden bij het departement opgevraagd en zullen ten laatste tegen 10 september nageleverd worden.

De Grubbe	€13.807,35
De Kempen	€11.933,20
De Zande	€0,00
Totaal	€25.740,55

Onderstaande tabel geeft de kostprijs van de inzet van moslimconsulenten in de gemeenschapsinstellingen weer in de periode 2022-2024.

	2022	2023	2024
De Grubbe	17.600	23.118	23.923
De Zande	32.039	36.226	36.525
De Kempen	18.528	20.025	20.670
Totaal	68.167	79.369	81.118

7. Werden er al gevallen vastgesteld waarbij moslimconsulenten ongeschikte of radicale boodschappen hebben verspreid binnen de gemeenschapsinstellingen? Zo ja, welke maatregelen werden daartegen genomen?
 - a) Bezorgdheden onder het begeleidend personeel over uitspraken van de jongeren met betrekking tot de gesprekken met een levensbeschouwelijk consulent worden met de betrokken consulent opgenomen in een gesprek. Er zijn geen precedentes van radicaliserende uitspraken door moslimconsulenten.
8. Hoe verzekert de minister dat de werking van moslimconsulenten niet leidt tot verdere islamisering binnen onze gemeenschapsinstellingen, maar daarentegen bijdraagt aan integratie en deradicalisering?
 - a) De religieuze consulent speelt een rol in hoe de gemeenschapsinstellingen omgaan met jongeren die zich extremistisch of gewelddadig extremistisch opstellen. Het personeel van de gemeenschapsinstellingen en de moslimconsulent wisselen in het kader van risicotaxatie signalen van extremisme bij de jongeren met elkaar uit. In de aanpak van extremisme geven de moslimconsulenten voorlichting aan het personeel van de gemeenschapsinstellingen, organiseren ze activiteiten met de jongeren die gericht zijn op het ontwikkelen en cultiveren van een open houding ten aanzien van andere overtuigingen, nemen ze bij moslimjongeren die getaxeerd worden als extremistisch contact met de imam/moslimconsulent uit de thuisomgeving om de continuïteit van opvolging te verzekeren en kan de moslimconsulent bijkomende acties voorstellen aan de gemeenschapsinstellingen.